

Sociálna inovácia pre udržateľné obhospodarovanie lesov

Operačné skupiny v celej Európe hľadajú spôsoby, ako šíriť riešenia a najlepšie postupy pre aktívne obhospodarovanie lesov

Prístup k profesionálnemu poradenstvu a spolupráca medzi lesníckymi aktérmi môže pomôcť zlepšiť hospodárenie v lesoch. Tu vstupuje do hry „sociálna inovácia“ zameraná na ľudí, ktorá podporuje inovácie zlepšovaním spolupráce a zručností. Niekoľko operačných skupín (OS) v celej Európe hľadá spôsoby, ako spojiť ľudí, aby zlepšili sociálnu, ekonomickú a environmentálnu výkonnosť lesov.

Takmer polovica všetkých európskych lesov je v súkromnom vlastníctve a mnohé z týchto podielov sú malé. Lesy sú veľmi rozmanité a zložité ekosystémy, je náročné ich aktívne riadiť takým spôsobom, ktorý umožní naplno využiť ich potenciál, a to ekonomický aj environmentálny. Správne obhospodarované lesy môžu tiež prispieť k zamestnanosti, obžive na vidieku a prevencii lesných požiarov.

V poslednej dobe sa objavili inovatívne technické riešenia a osvedčené postupy pre udržateľné obhospodarovanie lesov podporované napríklad stratégiou EÚ v oblasti lesného hospodárstva, programom Horizont 2020 a programami rozvoja vidieka. Existuje však niekoľko faktorov, ktoré obmedzujú zavádzanie týchto inovatívnych riešení, napríklad široká škála typov lesov, profilov vlastníkov a vlastníckych modelov a tiež rôznorodá štruktúra regionálnych lesných

odvetví. Takže hľadanie spôsobov šírenia týchto riešení a najlepších postupov v celej Európe, najmä do malých poľnohospodárskych podnikov, je teraz rozhodujúce a existuje niekoľko operačných skupín, ktoré presne toto robia.

Mnoho operačných skupín sa zameriava na nástroje a systémy vrátane výmeny vedomostí, spolupráce, vzdelávania, školení a poradenstva na podporu udržateľného obhospodarovania lesov a prispievania k uvoľneniu sociálno-ekonomického a environmentálneho potenciálu lesov pre vidiecke oblasti EÚ. Všetky prispievajú k dosiahnutiu environmentálnych cieľov EÚ stanovených Zelenou dohodou. Tu je niekoľko príkladov operačných skupín.

Talianska operačná skupina FORLEAVEs. V pohorí Pistoia (Toskánsko), je vlastníctvo lesov veľmi rozdrobené, Francesco Benesperi z operačnej skupiny hovorí: „Malí roľníci v tejto oblasti majú nedostatočné informácie o trhu, hodnotovom reťazci a alternatívnom využití lesných zdrojov (turistické, rekreačné, environmentálne, vzdelávacie). Nemáme sieť drobných farmárov, poľnohospodárskych podnikov a miestnych aktérov, ktorá by nám mohla pomôcť zdieľať informácie o lesnom hospodárstve založenom na zdieľaných cieľoch miestneho rozvoja a udržateľnosti.“ Táto operačná skupina vytvorí súpis možných využití v každej podoblasti v rámci poľnohospodárskej pôdy a jej potenciálnu hodnotu (€ / ha ročne). Partneri tiež vytvoria „lesné spoločenstvo“ a „lesnú školu“, čím založia sieť odborníkov zameraných na hľadanie praktických riešení bežných problémov.

Slovinská operačná skupina vyvíja online systém pre elektronickú správu lesných hospodárstiev. Matevž Triplat z operačnej skupiny hovorí: „Veríme, že vďaka využitiu inovatívnych technológií a lepšiemu pochopeniu aktérov hodnotového reťazca v oblasti lesníctva, môžeme vyvinúť praktický systém elektronického obchodu pre každodenné využitie.“ Systém ponúkne nové, zjednodušené možnosti plánovania a monitorovania procesov pomocou digitalizácie štandardných obchodných postupov, prepojením ponuky a dopytu a zvýšením transparentnosti na trhu služieb v lesníctve. Triplat pokračuje: „Zníži sa tým administratívna záťaž a poskytne sa prehľad o údajoch o lesoch a nových možnostiach

hospodárenia.” Hlavné výsledky budú k dispozícii v online lesníckom informačnom systéme (MojGozdar).

Francúzska operačná skupina RAISON zriaduje demonštračnú sieť pre správu jedle duglaskej v Normandii. „Obnova duglaských porastov bude predstavovať veľkú výzvu, pretože mnohé z týchto porastov dozrejú v nasledujúcich 30 až 40 rokoch,” hovorí Jean-Baptiste REBOUL z operačnej skupiny. Prispôbením riadenia novej situácii budú v priebehu rokov stromy lepšie zvládať očakávané zmeny životného prostredia - najmä pravidelné suchá - a súvisiace hrozby, ako sú škodcovia a choroby, ktorým budú vyhovovať tieto nové podmienky. Možné postupy hospodárenia zahŕňajú výsadbu v rôznych fázach na rovnakom stanovisku, aby dosiahli zmes stromov rôzneho veku a na povzbudenie ich rezanie neskôr, ako je obvyklé. „Vytvoríme sieť odporúčaní a demonštračných činností týkajúcich sa efektívnych techník výsadby a plánov pre región Normandie.”

Projekt:

https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/field_core_attachments/nw_social_innovation_forestry_08122020_en.pdf

Informácie o projekte:

Web stránka: <https://normandie.cnpf.fr/n/projet-raison/n:3803>

<http://wcm.gozdis.si/splosno/eip-agri-elektronsko-poslovanje-kmetijskih-gospodarstev-zizrazito-gozdarsko-dejavnostjo>

Neprešlo jazykovou úpravou.
Preložila Ing. Anna Košíková, PhD.